

Revisjonsrapport

Rapport	
Rapporttittel Rapport etter tilsyn med arbeidsmiljørisiko og tilrettelegging for arbeidstakermedvirkning på Edvard Grieg	Aktivitetsnummer 025338033
Gradering	
☒ Offentlig	☐ Begrenset
☐ Unntatt offentlighet	☐ Fortrolig
☐ Strengt fortrolig	
Involverte	
Hovedgruppe T-2	Oppgaveleder Grete Løland
Deltakere i revisjonslaget John Arne Ask, Vivian Sagvaag, Anne Sissel Graue og Grete Løland	Dato 19.6.2017

1 Innledning

Petroleumstilsynet (Ptil) har gjennomført tilsyn med Lundins styring av arbeidsmiljørisiko og med tilrettelegging for arbeidstakermedvirkning på Edvard Grieg. Tilsynsaktiviteten ble gjennomført med oppstartsmøte 27.4.2017 i Lundins lokaler på Lysaker og verifikasjon om bord på Edvard Grieg fra 2. til 4.5.2017.

2 Bakgrunn

Vi retter oppmerksomhet mot arbeidsmiljørisiko som kan gi helseskade og alvorlig sykdom, herunder benzeneksponering, støyeksposering og eksponering for faktorer som bidrar til økt risiko for muskel- og skjelettplager. For muskel- og skjelettplager er vi spesielt oppmerksomme på risiko knyttet til vedlikeholdsarbeid.

Arbeidstakermedvirkning er et viktig bidrag for å redusere risiko for negative arbeidsmiljøkonsekvenser. Temaet er knyttet til en av spissingene – Partssamarbeid – under Ptils hovedtema 2017 «Trenden skal snus». I tilsynet ville vi følge opp selskapets tilrettelegging for arbeidstakermedvirkning gjennom vernetjeneste og arbeidsmiljøutvalg.

3 Mål

Målet med tilsynet var å verifisere at Lundins styring av arbeidsmiljørisiko og tilrettelegging for reell arbeidstakermedvirkning var i samsvar med regelverkets krav.

4 Resultat

Tilsynet ble gjennomført som planlagt og i henhold til varselbrev av 30.3.2017. Tilsynet var godt tilrettelagt av Lundin.

Resultatene bygger på våre vurderinger av Lundin sine styrende dokumenter, presentasjoner og intervju med relevant personell, samt verifikasjoner knyttet til utvalgte tema.

Hovedinntrykket fra tilsynet var at Edvard Grieg var en innretning preget av trivsel og godt samarbeid. Imidlertid påviste tilsynet 3 avvik og 6 forbedringspunkt.

Avvikene gjaldt følgende forhold:

- Helserisiko ved benzeneksponering
- Bemanning i sentralt kontrollrom
- Drøfting og informasjon om kontrolltiltak

Forbedringspunktene gjaldt følgende forhold:

- Kjemisk eksponering
- Støyeksponering
- Risiko for utvikling av muskel- og skjelettplager for vedlikeholdspersonell
- Involvering av verneombud
- Styrende dokument
- Bemanning ved sykefravær

5 Observasjoner

Vi opererer med to hovedkategorier av observasjoner:

Avvik: Observasjoner der vi *påviser* brudd på/manglende oppfylning av regelverket.

Forbedringspunkt: Observasjoner der vi *mener å se* brudd på/manglende oppfylning av regelverket, men ikke har nok opplysninger til å kunne påvise det.

5.1 Avvik

5.1.1 Helserisiko ved benzeneksponering

Avvik

Manglende analyser av benzeneksponering og mangelfull etterlevelse av krav til beskyttelse av arbeidstakere.

Begrunnelse

Benzen er kreftfremkallende og arvestoffskadelig og anses å utgjøre en av de største kjemiske helsefarene ved arbeid på hydrokarbonførende systemer.

Det fremkom i intervju med involvert personell at det var lite kunnskap om potensielle benzenkilder og eksponeringsnivåer om bord. Utover noen få helskiftmålinger var det ikke gjort systematiske kartlegginger for å få oversikt over kilder, eksponeringsnivå og arbeidsoppgaver forbundet med mulig benzeneksponering. Gjennomførte målinger for utvalgte stillingskategorier var ikke representative for potensiell eksponering knyttet til arbeidsoppgaver på hydrokarbonførende systemer.

Det var planlagt å gjennomføre personbårne målinger av benzeneksponering med dosimeter ved utførelse av spesifikke arbeidsoperasjoner. Denne målemetoden har begrensinger ved kartlegging av kortvarige arbeidsoppgaver. Det fremkom under intervju at det ikke var utført

eller planlagt direktevisende målinger for å få kjennskap til benzennivå i arbeidsatmosfæren under arbeid på hydrokarbonførende systemer. Under tilsynet ble det likevel besluttet å gjennomføre direktevisende målinger i forbindelse med en splittejobb som skulle utføres om få dager. Det var liten kjennskap til det direktevisende måleinstrumentet om bord, både med hensyn til det måletekniske og bruksbegrensninger.

Personell om bord hadde gjennomgått individuell tetthetstesting av åndedrettsvern, men det var mangelfull kunnskap om valg av masketype, i hvilke situasjoner de ulike typene skulle brukes, og vedlikehold. Det var generelt lite oppmerksomhet på eksponeringsfare for benzen om bord og åndedrettsvern ble sjeldent benyttet. Det var således ikke identifisert et behov for bruk av verneutstyr ved det nært forestående arbeidet på hydrokarbonførende system (splitting, jf. avsnitt over) til tross for at dette var påkrevd i Lundins verneinstruks. Dette er særlig uheldig i en situasjon hvor det er lite kunnskap om eksponeringsnivå for benzen om bord.

Krav

Styringsforskriften § 18 om analyse av arbeidsmiljøet

Styringsforskriften § 16 om generelle krav til analyser

Aktivitetsforskriften § 36 om kjemisk helsefare jf. aktivitetsforskriften § 33 om tilrettelegging av arbeid

5.1.2 Bemanning i sentralt kontrollrom

Avvik

Mangelfull vurdering av forutsetninger for reduksjon av bemanning i sentralt kontrollrom.

Begrunnelse

Under intervju fikk vi opplyst at ordningen med ekstra bemanning i kontrollrommet snart skulle avsluttes. Det ble uttrykt bekymring for om forutsetningene for å gå ned til ordinær bemanning var til stede sett i lys av at det gjensto en del arbeid med alarmbelastningen for kontrollrompersonellet.

I etterkant av tilsynet spurte vi Lundin om hvilket beslutningsunderlag som var utarbeidet i forbindelse med at ordningen med ekstra bemanning i kontrollrommet skulle avsluttes og hvordan dette stemte med forutsetningene. Ut fra Lundins svar var det ikke gjort vurdering av om forutsetningene var til stede for å avslutte ordningen med ekstra bemanning og kun ha den planlagte normalbemanningen.

Krav

Styringsforskriften § 14 om bemanning og kompetanse

5.1.3 Drøfting og informasjon om kontrolltiltak

Avvik

Manglende drøfting og informasjon om kontrolltiltak.

Begrunnelse

Det var satt opp 38 kamera på Edvard Grieg. De ansatte var ikke informert om kontrolltiltaket og bruken av kamera var ikke drøftet med de tillitsvalgte eller behandlet i AMU.

Krav

Arbeidsmiljøloven § 9-2 om drøfting, informasjon og evaluering av kontrolltiltak

5.2 Forbedringspunkter**5.2.1 Kjemisk eksponering****Forbedringspunkt**

Det var manglende vurdering av kjemisk helsefare knyttet til arbeid i mekanisk verksted, ved bytting av dieselfilter og i forbindelse med atmosfæriske utluftingsventiler med utløp over gangvei.

Begrunnelse

I mekanisk verksted ble det observert at verken delevasker eller store boremaskiner var utstyrt med henholdsvis avtrekksvifte eller punktavsug.

I perioder med bruk av dieselgeneratorer måtte filter byttes opptil 3 ganger per skift. I denne sammenheng var det montert et midlertidig stillas for å få tilkomst ved filterbytte. Dette ga likevel dårlig tilkomst til filtrene og fare for dieseleksponering.

Videre ble det observert at atmosfæriske utluftingsventiler fra turbiner med syntetisk- og mineralolje hadde utløp over gangvei (0400-VA-80-0123-AS20-N og 0400-VA-80-0124-AS20-N). Det ble opplyst at oljedamp og lukt til gangvei var en problematikk ved ugunstige vindforhold og at gangvei til tider måtte stenges.

Det var ikke gjennomført kartlegginger av enkeltvis eller samlet helserisiko ved de ovennevnte arbeidsoppgavene eller områdene.

Krav

Styringsforskriften § 18 om analyse av arbeidsmiljøet
Styringsforskriften § 16 om generelle krav til analyser
Aktivitetsforskriften § 36 om kjemisk helsefare

5.2.2 Støyeksponering**Forbedringspunkt**

Mangelfulle beregninger av daglig støyeksponering.

Begrunnelse

Det var utarbeidet støykart for innretningen. I tillegg var det gjennomført sporadiske personbårne målinger av personell ved arbeid i støyutsatte områder.

Under tilsynet framkom det at det var mangler knyttet til beregninger av daglig støyeksponeringsnivå for utsatt personell, hvor områdestøy og støy fra håndholdt verktøy inngikk.

Videre ble det observert mangler ved individuell opplæring i bruk og vedlikehold av hørselvern.

Krav

Aktivitetsforskriften § 38 om støy

Aktivitetsforskriften § 22 om opplæring i sikkerhet og arbeidsmiljø etter arbeidsmiljøloven

5.2.3 Risiko for utvikling av muskel- og skjelettplager for vedlikeholdspersonell

Forbedringspunkt

Mangelfull oversikt over- og informasjon om risiko for arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager for vedlikeholdspersonell.

Begrunnelse

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstakerne og deres representanter gis nødvendig informasjon om ergonomiske risikofaktorer knyttet til blant annet tungt eller ensformig arbeid som kan medføre helseskade, og hvordan helseskade kan unngås. Dette forutsetter blant annet at det foreligger oversikt over risiko for muskel- og skjelettplager. En slik oversikt manglet for vedlikeholdspersonell på Edvard Grieg. Tilsynet viste følgende eksempler på mangelfull systematikk i forebygging av arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og manglende eksponeringsvurderinger:

- Det var ikke gjennomført systematisk kartlegging og vurdering av enkeltvis og samlet risiko for muskel- og skjelettplager i forbindelse med vedlikeholdsarbeid, hverken for personellens individuelle eller gruppevis arbeidsbelastninger.
- Lundin hadde ikke en beskrivelse av hvordan selskapet sikrer systematikk i forbindelse med kartlegging, vurdering av enkeltvis og samlet risiko, valg av tiltak og evaluering av implementerte tiltak for å forebygge arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager.
- Det ble vist til WEHRA-metodikk og plan for gjennomføring av WEHRA for ulike stillingsgrupper, men det forelå ingen beskrivelse av anerkjente og formålstjenlige metoder som kan anvendes ved risikovurderinger innen ergonometri. Vi er imidlertid kjent med at Lundin i henhold til «plan for EG Helse og Arbeidsmiljø – 2017» planlegger å konkludere ift. ergonomisk kartleggingsverktøy for arbeidsoperasjoner.
- I mars 2016 ble det gjennomført ergonomisk områdekartlegging for boligkvarteret og uteområder, samt oppdatering av WEAC. Disse omfattet i liten grad risiko for muskel- og skjelettplager knyttet til eksponering for vedlikeholdspersonell.
- Under tilsynet kom det fram at flere arbeidstakergrupper opplever utfordringer relatert til adkomst, blant annet for prosessoperatører i forbindelse med operering av enkelte ventiler og i forbindelse med adkomst til turbiner for mekanikere, uten at det kunne vises til at dette var vurdert med tanke på risiko for muskel- og skjelettplager.

Krav

Styringsforskriften § 16 om generelle krav til analyser

Styringsforskriften § 18 om analyse av arbeidsmiljøet

Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav § 23-1 om Risikovurdering ved planlegging, utforming og utførelse av manuelt arbeid og § 23-3 om informasjon om risiko i tilknytning til ergonomisk belastende arbeid

5.2.4 Involvering av verneombud

Forbedringspunkt

Mangelfull involvering av verneombud

Begrunnelse

Lundin hadde rutiner for involvering av vernetjenesten i flere av sine prosesser, men vi fikk opplyst at det var flere eksempler på mangelfull systematikk vedrørende involvering av verneombudene offshore. Dette medførte at de ikke alltid ble involvert i saker som de skulle vært med på, eller de kom sent inn i prosessen og de kunne få korte tidsfrister. Økt kapasitet på gass- og effektiviseringsprosjektet ble nevnt som eksempler. Vi fikk også opplyst at det var et forbedringspotensial vedrørende involvering i arbeidsmiljøkartlegginger offshore.

Krav

Arbeidsmiljøloven § 7-2 nr 2 bokstav d)

Rammeforskriften § 13 om tilrettelegging for arbeidstakermedvirkning

5.2.5 Styrende dokument

Forbedringspunkt

Mangelfull beskrivelse av rutiner vedrørende vernearbeid

Begrunnelse

Under tilsynet fikk vi opplyst at det var mangelfull systematikk for gjennomføring av vernerunder. Det var ikke retningslinjer for hvor ofte rundene skulle gjennomføres og hva de skulle inneholde. Det ble ikke alltid gjennomført vernerunder per tur. Under intervjuene fikk vi også opplyst at det var liten eller ingen handover mellom skiftene hos Lundin sine ordinære verneombud.

Lundin har et styrende dokument med tittelen «Select Safety Delegate and perform work» og et annet med tittel «9.4. Verneombud». I disse dokumentene var det stort sett lagt inn krav fra arbeidsmiljøloven. I dokumentet «9.4 Verneombud» stod det bl.a. at verneombudene skulle delta i vernerunder, men kriteriene for hvordan kravene i rutinen skulle oppfylles var imidlertid ikke beskrevet.

Krav

Styringsforskriften § 8 om interne krav

Arbeidsmiljøloven § 6-2 om verneombudets oppgaver

5.2.6 Bemanning ved sykefravær

Forbedringspunkt

Mangelfull bemanning til å dekke opp sykefravær

Begrunnelse

Under tilsynet fikk vi opplyst at personell ofte gikk en uke forlenget skift. Dette ble begrunnet med at det ikke var ekstra personell tilgjengelig ved fravær på grunn av sykdom. Eksempelvis ble det anslått at ca. 20-30 % av prosessteknikerne hadde en uke forlenget skift. Alle var tydelige på at det var lov å si nei til å ha forlenget skift.

Krav

Styringsforskriften § 14 om bemanning og kompetanse

6 Andre kommentarer

Det har vært høy aktivitet på Edvard Grieg. Verneombudene opplyste at de fikk den tiden de trengte til vernearbeid, men at det ikke var avsatt fast, dedikert tid til gjennomføringen av vernearbeidet. Det kunne derfor være utfordrende å få tid til vernearbeid når arbeidsbelastningen var stor. Prioritering av vernearbeid kunne medføre mer arbeid for kollegene.

7 Deltakere fra oss

- Grete Løland Fagområde arbeidsmiljø (oppgaveleder)
- Anne Sissel Graue Fagområde arbeidsmiljø
- Vivian Sagvaag Fagområde arbeidsmiljø
- John Arne Ask Fagområde arbeidsmiljø og logistikk og beredskap

8 Dokumenter

Følgende dokumenter ble benyttet under planleggingen og utføringen av tilsynet:

- HMSK-funksjonskart for LNAS Drift 2017
- EG HAM-tjenesten - oversikt
- 2.1 HMSK-strategi for Drift - v2017
- 2.2 HAM-strategi for Drift - rev.02
- 2.3 APOS Helse og Arbeidsmiljø
- 3. HAM manual HS.DK08.01 pr 14.2017
- 4.1 HMSK-program 2017 Lundin Drift
- 4.2 Plan for EG HAM 2017
- 4.3 Plan for EG HAM 2017 - WEHRA
- 5.1. Kartlegginger og oppfølging - oversikt
- 5.2 BTEX fullskiftsmåliger 4Q2016
- 6. Kompetanseoversikt FA HAM
- 7 og 9 Sammensetning K-AMU og VO
- 10.1 Styrende dokument - APOS KAMU EG
- 10.2 Styrende dokument - APOS Vernetjeneste
- 10.3 Styrende dokument - Personalthåndbok KAMU
- 10.4 Styrende dokument - Personalthåndbok Verneombud
- 11.1 K AMU Q4 2015
- 11.2 K AMU Q1 2016
- 11.3 K AMU Q2 2016
- 11.4 K AMU Q3 2016
- 11.5 K AMU Q4 2016
- 11.6 K AMU Q1 2017
- 11.7 Årsrapport K AMU 2015
- 11.8 Årsrapport K AMU 2016
- 003387- Inklusjonskriterier for eksponeringsregister

- HS.DK08.02 - Vernetiltak - sikker arbeidsutførelse
- Ergonomisk områdekartlegging og oppdatering av WEAC, mars 2016
- Bilde 1
- Bilde 2
- Bilde 3
- Bilde 4
- Helse og arbeidsmiljø – SKM - C36817050515280
- Tiltak mot arbeidsrelatert sykdom – SKM - C36817050515290
- E-post, datert 16.5.2017 - Svar på spørsmål ifm tilsyn med Edvard Grieg

Vedlegg A

Oversikt over intervjuet personell.